

XIII. Nemzetközi Építéstudományi Konferencia – ÉPKO 2009 Tizedik alkalommal Csíksomlyón

Jubileumi évfordulót ünnepeltünk idén Csíksomlyón, ahol a Jakab Antal Tanulmányi Ház tizedszerre nyitotta meg kapuit az ÉPKO résztvevői számára. A XIII. Építéstudományi Konferencia 2009-ben öt országból (Románia, Magyarország, Szlovákia, Svédország és az Amerikai Egyesült Államok) közel 230 résztvevőt gyűjtött egybe, akik a megszokott jó hangulatban szakmai gyarapodással, beszélgetéssel, ismerkedéssel tölthettek el három napot a már hagyományossá vált rendezvényen.

A hagyományörzés jegyében a pénteki nap idén is kirándulással telt. A bizonytalanul mutakodó időjárás nem vette el a kirándulók kedvét, hiszen az Ojtozi szoros, a Kászonok és a Gyimesek az időnként zuhogó eső ellenére is csodálatos látvány volt. Az ezeréves határ megtekintése után a Gyimesi Skanzen a tájba simuló szépségével és építéstudományi jellegzetességeivel gyönyörködtette a látogatókat, amit a házigazdák vendégszeretete és konyhaművészete csak tetézett. A csűrben talált helyi ételjellegzetességek és az ugyanott bemutatott gyimesi táncok egyaránt meghatározó záróakkordja voltak az egy napos kirándulásnak.

A szombat délelőtti hat plenáris előadást négy cégbemutató követte, a több mint hetven előadás pedig a délután folyamán a következő öt szekcióban került bemutatásra: Betonszerkezetek, Építészet, Épületgépészet és környezetvédelem, Közlekedéscsoporthoz: Híd- és vasútéptés valamint Útépítés. Az előadások témaköre az építéstudomány teljes skáláját fedte, így az érdeklődők nagyon sok és változatos tematikájú előadást hallgathattak meg. A konferencián jelen volt a szakma krémje: egyetemek képviselői, nemzetközi szervezetek vezetői, kutató és tervező intézetek vezetői, az építőipar meghatározó személyiségei. A résztvevők általános véleménye azt sugallta, hogy egy sikeres rendezvényt tudhatunk magunk mögött, a megszokott jó hangulat immár egy állandó jellemzője a konferenciánknak. A rendezvényen a kultúrának is teret biztosítottunk: pénteken gyimesi táncosok, majd szombaton a Hargita táncegyüttes szórakoztatta a résztvevőket. Úgy gondolom, hogy tizenhárom éves múltja által rendezvényünk bebizonyította létjogosultságát, hogy a magyar ajkú építéstudományi szakemberek egyik legjelentősebb szakmai találkozójaként jegyezzék itheron és határainkon kívül.

A konferencia végeztével úgy búcsúztak a résztvevők, hogy jövőre újra találkozzunk, a XIV. Nemzetközi Építéstudományi Konferencián, tizenegyedik alkalommal a csíksomlyói Jakab Antal Tanulmányi Házban!

Dr. Köllő Gábor, EMT elnök,
az EMT Építéstudományi Szakosztályának elnöke

Beszámoló a II. Tudomány- és Ipartörténeti Konferenciáról

Június 26–28. között került megrendezésre Kolozsvárott, másodjára az EMT által kezdeményezett szakmai találkozó, melyre közel félszáz erdélyi és magyarországi szakember és érdeklődő jelentkezett.

Az első nap a Bethlen Kata Diakóniai Központban zajlott, párhuzamosan az V. Számítástechnikai Nyomdászkonferenciával. Így a megnyitót is közösen tartottuk. Ezen az EMT elnöke, Dr. Köllő Gábor azt taglalta, hogy ehhez a két Konferenciához kötődő szakosztályok megalakulásával, szervezetünk lassan kiteljesíti mindazoknak a területeknek a szervezeti lefedését, melyeket alakulásakor Egyesületünk szándékozott felvállalni. Erre, fennállásának közelgő húsz éves évfordulóján, büszkék lehetünk. Dr. Kása Zoltán, a Tudomány- és Ipartörténeti Szakosztály egyik társelnöke, kiemelte, hogy ez az alkalom egybeesik néhány, az erdélyi magyar tudományosság számára gyászos jubileummal: a Ferenc József Tudományegyetem karhatalmi erővel való elfoglalásának 90-ik, a Bolyai Tudományegyetem beolvasztásának 50-ik évfordulójával. Ezért igyekezett a rendező gárda a Konferencián külön tömböt szervezni, hogy ezzel is jelezzük: az egykori fájdalmaink jogorvoslása még nem történt meg, holott értékeremtő, rangos intézményeket szüntettek meg irracionális politikai törekvéseknek alárendelve, mindkét esetben minden jogi keretet átlépve. A másik társelnök, Wanek Ferenc, annak adott hangot, hogy az erdélyi magyar tudomány- és technikatörténet adós nemzeti közösségünkkel szemben, hisz tárgya tudat- és öntudatformáló. A kezdeteknél tartunk, amikor a feltáró forráskutatás az elsődleges, hiszen a megalapozott összegzések csak erre épülhetnek. Természetesen, a tudománynépszerűsítés is ennek az értelmiségi társadalomnak a feladata, de ennek a fórumnak az előbbi a kitűzött célja. Laár Tibor, a Közép-Európai Vaskultúra Útja koordinátora Gerhard Sperl-nek, a Leoben (Ausztria) központú szervezet elnökének üdvözlétét tolmácsolta, majd Holló Csaba, a Magyar Mérnöki Kamara elnökhelyettese, Barsiné Pataki Etelka elnök nevében szólt a Konferencia résztvevőikhez.

A délelőtti folyamán két tömbbe csoportosítva hangzottak el előadások. Az elsőben az Európai Kultúrutak keretében, a technikatörténethez szorosan kapcsolódó nemzetközi szerveződésekéről, a bennük rejlő, országaink, közösségeink számára felkínált lehetőségekről (Tóth János, Zalaegerszeg: *Ipari örökségvédelem az európai országokban*; Drótos László–Tóth László–Laár Tibor, Miskolc–Budapest: *Lehetőségek az Európai Kulturális Utak programjában...*), az *Ipartörténeti kutatások lehetőségeiről, módszereiről* (Bitay Enikő, Kolozsvár), és tudománytörténeti forráskutatásról (Bartha Lajos, Budapest: *Régi erdélyi égbolt-megfigyelések gyűjtése és értékelése*) volt szó.

A második előadástömb a mindenkor erdélyi felsőoktatás értékeit csillantotta fel, a bevezetőben már elmondottak tükrében. Így, Kása Zoltán (Kolozsvár) a Ferenc József Tudományegyetem kezdetéről és végéről tartott megfontolkozató előadást.

Wanek Ferenc, társelnök
EMT Tudománytörténeti Szakosztály

(folytatás a második oldalon)

EMT-KONFERENCIÁK

X. ENELKO – Energetika-Elektrotechnika és XIX. SzámOkt – Informatika Multi-Konferenciák

az EMT Energetika-Elektrotechnika és Számítástechnika Szakosztályainak közös szervezésében

Időpont: 2009. október 8-11.
Társszervező: Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Helyszín: Marosvásárhely, Sapientia EMTE

Program:

október 8., csütörtök	érkezés, regisztráció
október 9., péntek	kirándulás (Marosvásárhely, Parajd, Szováta útvonalon)
október 10., szombat	délelőtt plenáris előadások, cégbemutatók, délután szekcióülések este állófogadás
október 11., vasárnap	hazautazás

Tervezett témakörök:

ENELKO 2009

- Villamos- és hőenergia környezetbarát termelése, szállítása és elosztása
- Környezetbarát és takarékos energiaátalakítás
- Informatika az energetikában
- Takarékos energiafelhasználás
- Az automatizálás szerepe a villamos szennyeződések csökkentésében
- Hálózatbarát áramirányítós hajtások

SZÁMOKT 2009

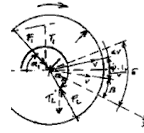
- Számítástechnika és oktatás
- Algoritmika és programozás
- Képfeldolgozás és mesterséges intelligencia
- Informatikai alkalmazások
- Irányítástechnika, mérés-technika
- Elosztott és párhuzamos rendszerek
- Hálózati kommunikáció és Internet
- Logo nyelv és gondolkodásfejlesztés

Résztevők, előadók jelentkezését várjuk 2009. szeptember 10.-ig!

A konferenciák honlapja:

<http://enelko.emt.ro> illetve <http://szamokt.emt.ro/>

Kapcsolattartó személy: Pap Zsuzsa (zsuzsa@emt.ro)

Körmöczi János Fizikusnapok

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Fizika Szakosztálya idén a *Körmöczi János Fizikusnapok*at 2009. szeptember 25-27. között a Segesvárott a Gaudeamus Alapítvány Vendégházában szervezi meg.

A konferencia témája: „A csillagászat éve”

A konferencia programja:

szeptember 25., péntek:
du. regisztráció, elszállásolás, vacsora

szeptember 26., szombat:
de. – a konferencia megnyitója
– plenáris előadások
du. – előadások
– kísérleti bemutatók

szeptember 27., vasárnap:
de. – városnézés
– hazautazás

Előadók, résztvevők jelentkezését várjuk:

2009. szeptember 1-ig.

Az érdeklődők bővebb felvilágosítást, egyéb információkat az EMT kolozsvári titkárságán igényelhetnek.

Kapcsolattartó személy: Pap Tünde (tunde@emt.ro).

EMT tagsági díj 2009

Az EMT elnökségének határozata értelmében 2009. évre a tagsági díj aktív személyeknek 20 lej, nyugdíjasoknak, diákoknak 10 lej. Jogi személyek tagsági díja min. 500 lej. Felkérjük szervezetünk tagságát, hogy szíveskedjenek a tagdíjat folyó évre kifizetni. Köszönjük.

www.emt.ro

emt@emt.ro

(folytatás az első oldalról)

Beszámoló a II. Tudomány- és Ipartörténeti Konferenciáról

Szabó Péter Gábor (Szeged), a Ferenc József Tudományegyetem Szegedre menekült részének történetét, a semmiből indulás rögös útját taglalta. Oláh Gál Róbert (Csíkszereda) a Ferenc József Tudományegyetemen doktorátust szerzett matematikusok életpályáit és szakmai eredményeit próbálta érzékletesen – a korlátozott idő kereteiben – bemutatni. Wanek Ferenc (Kolozsvár), a nemzetközi hírnévre szert tett Koch Antal földtanprofesszor 19. századvégi kolozsvári működésének tudományos eredményeiről, értékeiről tartott előadást. Dvoráček Ágoston (Nagyenyed) a fizika oktatásának történetét vázolta fel, az egyetemként indult intézményében. Hoch Sándor (Kolozsvár) nyomdátörténeti előadását ehhez a tömbhöz az erdélyiek peregrinációja (egyetemjárása) a fejedelemség korában és a kolozsvári nyomdák történetének kapcsolata kötötte.

A délutáni programban még majdnem tíz előadás került bemutatásra. Szó volt a magyarvalkói technikatörténeti kutatásokról (Márton László, Csíkszereda), a budai Svábhegyi Fogaskerekű Vasút múltjáról (Holló Csaba, Miskolc), a belső égésű motorok kezdeti fejlesztéseiről (Szunyogh Gábor, Horváth Sándor; Budapest) Gábor Áron technikai sikeréről az 1848–49-es Szabadságharcban (Mikus Károlyné, Kozma Erzsébet; Dunaújváros), a bányagépek fejlesztéstörténetéről, a Petrosényi-medence példája kapcsán (András József, Kovács József, Petrosényi), az alkímia magyar vonatkozásairól (Szócs Katalin, Kolozsvár), Fekete Lajos méltánytalanul elfelejtett, de korában nagy hatású erdészről (Máthé Enikő, Kolozsvár), Bánki Donát életművéről (Sófalvi László, Bitay Enikő; Kolozsvár / Marosvásárhely), a Ferenc-csatorna építéstörténetéről (Mihalik András, Nagyvárad), stb.

A tudományos program végén, méltó hangulati befejezést nyújtott Széman Csilla és Kudor Viola (Altregó Irodalmi Előadócsoport) ihletett előadású szavalatsokra Szilágyi Domokos verseiből.

Vasárnap, a résztvevők kisebb csoportja tanulmányi kiránduláson vett részt, melynek fő célja – a centenáriumból –, a Kissármáson 1908–1909-ben mélyített, első földgázkútja Erdélynek. A helyszínen Wanek Ferenc összefoglalta az erdélyi földgázkutatások történetét, az 1908 novemberében elemi erővel itt kitörő gázrobbanásig. Ezeket Tóth János, a Magyar Olajipari Múzeum igazgatója egészítette ki technikatörténeti adatokkal. Megtekintettük a Bolygó-rét (még létező, de meggondolatlan ipari telepítéssel tönkretett) természetes gázfeltöréseit, a Bánffy-fürdő maradványait, azokat a helyeket, ahol Papp Károly geológus (a kissármási gázkutatás egyik hőse) először itt találkozott az Erdélyi-medence legjelentősebb nyersanyagkincsével. A kirándulás kultúrtörténeti látványokat is kínált a résztvevőknek: megtekinthették az egykori Gyéresszentkirály és Újtorda erődtömlőit, de az útba eső egyéb természeti, építészeti és ipartörténeti látványokról is izelítőt kaptak.

W.F.

EMT-KONFERENCIÁK**XV. Nemzetközi Vegyészkonferencia
2009. november 12-15., Marosvásárhely****Helyszínek:**

Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kara
(Koronka, Segesvári út 1C.)
Bolyai Farkas Elméleti Líceum (Marosvásárhely, Bolyai u. 3.)

Szervezők:

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT),
Kémia Szakosztály

Babeş-Bolyai Tudományegyetem,
Kémia és Vegyészmérnöki Kar, Magyar Tagozat

A konferencia elnöke:

Dr. Majdik Kornélia, az EMT Kémia Szakosztályának elnöke

A konferencia tudományos bizottsága:

Dr. Majdik Kornélia, Babeş-Bolyai Tudományegyetem,
Kémia és Vegyészmérnöki Kar, Kolozsvár
Dr. Novák Lajos, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem, Vegyészmérnöki Kar
Dr. Kilar Ferenc, Pécsi Tudományegyetem TTK,
Analitikai Kémia Tanszék
Dr. Zsuga Miklós, Debreceni Egyetem,
Alkalmazott Kémiai Tanszék
Dr. Dibó Gábor, Eötvös Loránd Tudományegyetem,
Szerves Kémia Tanszék
Dr. Bolla Csaba, Babeş-Bolyai Tudományegyetem,
Kémia és Vegyészmérnöki Kar, Kolozsvár

Témakörök:

alkalmazott kémia és oktatás-módszertan, analitikai kémia,
biokémia és gyógyszerkémia, fizikai kémia, kémiai technol-
ógia, környezetvédelem, szerves kémia, szervetlen kémia, ve-
gyészmérnök tudományok

A konferencia programja:

november 12., csütörtök
du. érkezés, elszállásolás
november 13., péntek
konferencia megnyitó
plenáris előadások
doktorandusz plénum
szekció-előadások
diák-poszterek bemutatása
poszterek megtekintése
november 14., szombat
de. szekció-előadások
du. Marosvásárhelyi városnézés
hazautazás

A XV. Nemzetközi Vegyészkonferencia péntek délelőtti plenáris előadásait külföldi és hazai meghívott szakemberek tartják.

Előadók, résztvevők jelentkezését várjuk **2009. október 1-ig!**
Az érdeklődők bővebb felvilágosításért az EMT kolozsvári tit-
kárságához fordulhatnak.
Kapcsolattartó személy: Pap Tünde.
A konferencia honlapcíme: <http://chem.emt.ro>

SZAKOSZTÁLYI HÍREK**Földtani szakosztály****MFTTT VÁNDORGYŰLÉS**

- beszámoló -

A Magyar Földmérési Térképészeti és Távérzékelési Társaság (MFTTT) Vándorgyűlésére 2009. július 2-4. között Nyíregyházán került sor. A kétévenként megszervezett rendezvény főszervezője a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földhivatal, a barátságos, meghitt hangulatú környezetet és kitűnő technikai feltételeket biztosító házigazdája a Nyíregyházi Főiskola volt.

A Vándorgyűlés több mint 200 résztvevője kedve szerint választhatott a regisztráció során kapott csomagban található programban rögzített események közül. A 2 plenáris és 2 szekcióülésen 46 érdekes, időszertű előadást és azok utáni vitákat követhették a résztvevők, a következő program szerint:

Július 2., csütörtök: regisztráció, nyitó plenáris ülés, Lázár Deák emlékérem átadása, szekcióülések (A és B szekció, ebédszünettel), baráti vacsora

Július 3., péntek: szekcióülések (A és B szekció, ebédszünettel), záró plenáris ülés, vacsora

Július 4., szombat: kirándulás (autóbuszsal, viszonylag rövid, csak a délelőtti kitöltő útvonal, műemléklátogatás: a nyírbátori református templom és a Vay Ádám Múzeum, ebéd), hazautazás

Társaságunk Földmérő Szakosztályát Dr. Ferencz József, szakosztályelnök képviselte.

A sikeres vándorgyűléssel kapcsolatos észrevételek:

- a vándorgyűlés fővédnöke Gráf József miniszter volt,
- a megnyitó plenáris ülésen a Vándorgyűlést a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, a Nyíregyháza város polgármestere, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés és a Nyíregyházi Főiskola rektora részéről köszöntötték,
- a rendezvénynek a helyi sajtóban és az interneten is operatív, konkrét visszhangja volt.

A fenti észrevételeket figyelembe vehetjük soron következő rendezvényeink szervezésénél és megvalósításánál.

Dr. Ferencz József,
az EMT Földmérő Szakosztályának elnöke

Erdészeti szakosztály**“Ha Selmec hív” ...**

Vándorgyűlési beszámoló

Mint minden évben, az idén is nagy gonddal szervezte meg a magyarországi Országos Erdészeti Egyesület évi Vándorgyűlését 2009 július 3-4.-én, amely a szervezetnek és jogelődjének a 140. közgyűlése volt. Ezúttal a balassagyarmati Ipolyerdő Zrt., volt a rendezvény szervezője, melyen az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Erdészeti Szakosztályát ketten képviselhetjük.

A Vándorgyűlés kiemelt programja a 200 éves erdészeti felsőoktatás ünneplése volt, helyszíne pedig Selmecbánya, az erdészdiák-hagyományok bölcsője, amelyet a diáknótákból ismeretlenül is ismer minden magyar erdőmérnök. A szervezésben részt vettek a szlovák erdészek is, mivel Selmecbánya a mai Szlovákia része.

A Szentháromság téren gyülekeztek a Vándorgyűlés résztvevői, ahol a felállított színpadon sorra köszöntötték a magyar erdészeket a különböző szlovák szervezetek vezetői. Köztük volt Leboczki Tibor erdőmérnök, a Zólyomi Tanulmányi Erdőgazdaság korábbi vezérigazgatója, a jelenlegi kormányzópárt tagja, aki nagy segítséget nyújtott abban, hogy a rendezvény egyáltalán megvalósulhatott Selmecbányán. Ő vállalta a felelősséget a kormánya felé, hogy rendben fognak lezajlani az események a Vándorgyűlés folyamán, ismerv a feszült politikai helyzetet Magyarország és Szlovákia között.

Orbók Ilona
az Erdészeti Szakosztály titkára

(folytatás a 6-ik oldalon)

DIÁKRENDEZVÉNYEK

Természetkutató Diáktábor 2009

– beszámoló –

Május hónap elején értesítést kaptunk az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaságtól, miszerint Torockón kerül megszervezésre az idei Természetkutató Diáktábor. Némi gondolkodás és egyeztetés után elkezdtem a tábor népszerűsítését iskolánkban (Arany János Általános Iskola, Nagyszalonta). Kezdetben 15 diák jelentkezett a táborba, de végül 12 diákkal, június 29-én útra keltem Torockó felé.

Útban Kolozsvár felé diákjaimat teljesen lenyűgözte az elébük táruló csodálatos táj.

Kolozsváron találkoztunk a táborvezetőnkkel, Simon Zsolttal, illetve Pap Tündével (programszervező), valamint a többi táborozó diákkal. A jelenléte ellenőrizve buszra szálltunk és elindultunk Torockóra. Táborozóim közt már akadt olyan, aki járt Torockón, de ők is izgatottan várták, hogy végre megérkezzünk. Csodálatos látványt nyújtott a Székelykő, feledhetetlen élményül szolgált mindannyiunknak.

2. nap: Helytörténeti nap

Reggeli után Wanek Ferenc tanár úr (Kolozsvár) megismertette a helyi történelemmel, részletezve Torockó vasműves múltját. Figyelmünket teljesen lekötötte a hely történelme, hiszen érdekes dolgokat tudtunk meg a faluról, lakásairól és azok szokásairól, népviseletéről. Az egyedi népviseletet bemutató ruhákat megtekinthettük a helyi múzeumban, ahonnan a temetőbe indultunk tovább. Itt érdeklődve hallgattuk a tanár úr magyarázatát, a helyi, különleges temetkezési szokásokról: pince szerű „kripták”, ahova több generáción át temetkezett egy-egy család.

Miután kipihentük magunkat délután egy rövid vetélkedőre került sor, ahol csapatokra osztva mindenki megmutathatta, mire emlékszik a délelőtti hallottakból.

3. nap: Földrajz-geológia nap

Wanek Ferenc úr vezetésével reggel 10 órakor egész napos kirándulásra indultunk a Torockószentgyörgyi vár – Havas pataka – Vidalykő nyereg – Tilalmas – Torockó útvonalon.

Gyönyörű tájakon vezetett a túra:

- megálltunk Brassai Sámuel szülőházánál,
- felmáztunk a torockószentgyörgyi Toroczky vár maradványaihoz, ahol gyönyörű látvány tárult elénk,
- elérve a patak forrását megálltunk falatozni,
- majd a táborhelyre érve nagyot pihentünk és lelkesen telefonáltunk haza, beszámolva az áttúrázott napról.

4. nap: Kémia nap

Máthé Enikő nyugalmazott kémia szakos tanárnő Kolozsvárról érkezett, hogy érdekes természetközeli kémiai kísérleteket mutasson be számunkra. Kiseb diákjaim érdeklődve figyelték a kísérleteket, így bepillantást kaphattak a kémia világába.

A délutánt, illetve a vacsora utáni szabad időt pihenéssel, játékkal töltötték a gyerekek, majd mindannyian a lemenő nap látványában gyönyörködhattunk.

5. nap: Növénytan nap

A délelőtti folyamán Dvoráček Ágoston nagyenyedi tanár úr vezetésével a környéki vasbányákhoz kirándultunk, megcsodálva a torockói medence növényvilágát.

Délután három előadást hallgattunk meg a torockói-medence növény- és állatvilágáról, majd Cseh Gyopárka tanárnővel, aki a másnapi fizika tevékenységeket tartotta, óriási szappanbuborékokat fújtak a gyerekek.

6. nap: Fizika-csillagászat nap

Érdekes fizikai kísérleteket végeztek a táborlakók Cseh Gyopárka (Kolozsvár) tanárnő felügyelete mellett, mint:

- *parallaxis mérés*
- *hidépítés*
- *sarki fény számítógépes szimulálása*

A délutáni foglalkozáson csillagászati programok segítségével a csillagképeket tanulmányozhattuk.

Az est folyamán táborúzhöz készülődtünk és kicsit szomorúan néztük a tüzet, belegondolva, hogy másnap haza kell indulnunk. A táborlakók emléklapot kaptak a táborban való részvételükért. Torockó még az esti csillagfényben is csodálatos látványt nyújtott.

A táborúzt után végre eljött az a pillanat, amire mindannyian nagyon vártunk: távcsővel megfigyelhettük a Holdat és néhány csillagot, csillagképet.

Másnap, reggeli után, csomagokkal felpakolva a buszhoz indultunk, mely visszazállított bennünket Kolozsvárra. Búcsút intve Torockónak mindannyiunkat furcsa érzés kerítette hatalmába: vágytunk már haza, de tudtuk, Torockót és az ott töltött időt nem fogjuk feledni. Kolozsváron némi várakozás után fáradtan ültünk vonatra, de abban mindannyian egyetértettünk, hogy csodálatos hetet töltöttünk Torockón.

Végezetül elmondhatom, hogy izgatottan indultam 12 diákkal a táborba. Nem tudtuk mire számítsunk, hisz majdnem mindegyikünknek ez volt az első tábor. Felejthetetlen élmény volt, köszönjük. Az a látvány, ami elébünk tárult minden reggel kitörölhetetlen képként marad meg bennünk örökre. Remélem, a közeljövőben ismét részt vehetünk ilyen fantasztikus táborban.

Pálfi Andrea,

Arany János Általános Iskola, Nagyszalonta

DIÁKRENDEZVÉNYEK

Vermes Miklós Fizikaverseny magyarországi döntő

– beszámoló –

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság idén is bekapcsolódott a Magyarországon rangos tantárgyversenyként számon tartott Vermes Miklós Nemzetközi Fizikaverseny első két fordulójának erdélyi megszervezésébe, lebonyolításába. A verseny utolsó szakaszára, a döntőre Sopronban a Dr. Roth Gyula Tudományegyetem, Építész és Gépészmérnöki Tanszékcsoportján, valamint a Nyugat-Magyarországi Egyetem, Fizika Tanszékcsoportján került sor 2009. június 15-19. között.

Erdély 8 iskolájából 12 tanuló vett részt a soproni döntőn, Lőrincz Enikő kémia-fizika szakos tanárnő (Sepsiszentgyörgyi Református Kollégium) kíséretében.

- Bántó Balázs - Sylvania Főgimnázium, Zilah
- Fehér Áron, Gyéresi Hunor, Szabó Zsolt - Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely
- Kenéz Áldor Etele - Márton Áron Gimnázium, Csíkszereda
- Lakatos Tamás, Mandíci Szilárd, Saitos István - Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti
- Sipos Lehel - Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy
- Para Attila - Mikes Kelemen Líceum, Sepsiszentgyörgy
- Szabó Roland - Octavian Goga-Főgimnázium, Margitta
- Mamenyák András - Ady Endre Líceum, Nagyvárad

A verseny két szakaszból állt. Az első szakasz az elméleti (írásbeli), ahol a tanulók szabadon választhattak a fizika tudományágaiból (mechanika, elektromosság, hőtan, fénytán). Ennek helyszíne a Dr. Roth Gyula Tudományegyetem, Építész és Gépészmérnöki Tanszéke volt. Ezt követte délután egy látványos kísérleti bemutató, amit Härtlein Károly professzor úr tartott a diákoknak.

A második szakasz (másnap, június 17.) a tudományos kísérletek napja volt, amelyek a Dr. Roth Gyula Tudományegyetem, Építész és Gépészmérnöki Tanszékcsoportján, ahol a mechanikai és elektromossági kísérletek zajlottak, valamint a Nyugat-Magyarországi Egyetem, Fizika Tanszékén, ahol a hőtani kísérletekre került sor.

E tanulságos, kísérletekben gazdag napot egy kellemes délutáni városnézés követte. A nemzetközi verseny záró szakasza a Vermes Miklós szobránál koszorúzással kezdődött, majd az ünnepélyes eredményhirdetéssel zárult.

Az erdélyi csapat tanulói sikeresen, eredményesen versenyeztek.

Az versenyeredmények megtekinthetők a:

<http://www.vermesalapitvany.hu/> honlapon.

Mint kísérő tanár és mint szaktanár gratulálok a tanulóknak a jó eredményekhez és további sikereket kívánok, a tanároknak pedig a fáradtságos és kitartó munkájukért gratulálok!

Lőrincz Enikő,
Sepsiszentgyörgyi Református Kollégium

Öveges József Országos Fizikaverseny magyarországi döntő

– beszámoló –

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat szervezésében 2009. május 22-24. között újfent Győrben került megszervezésre az Öveges József Fizikaverseny magyarországi döntője, melyen Erdélyből három diák vett részt: Licker Nándor Kolozsvárról (Báthory István Elméleti Líceum, felkészítő tanár: Czilli Péter), Oláh Máttyás Micskeről (Miskolczi Károly Általános Iskola, felkészítő tanár: Erdei Sándor) és Borsos Tamás Marosvásárhelyről (Bolyai Farkas Elméleti Líceum, felkészítő tanár: Máthé Márta).

Jómagam az erdélyi diákok kíséretét láttam el, az EMT felkérésének eleget téve, mely szervezet a verseny első két fordulójának erdélyi megszervezését és lebonyolítását végzi.

Román idő szerint péntek, 21 órakor érkezünk a verseny helyszínére, így sajnos, minden aznapi programot lekéstünk. A szállás és az étkezés megfelelő volt, amiért köszönet illeti a magyarországi szervezőket.

A szombati események az előzetes program szerint zajlottak. A verseny első része négy órát tartott, reggel nyolctól délig, a tételek pedig gondolkodtató és számítási feladatokat tartalmaztak. A verseny második része (du.) két órát tartott és kísérleti, tudománytörténeti, illetve értelmezési feladatokat tartalmazott.

A versenyen összesen 81 diák vett részt. A maximálisan elérhető pontszám 111 volt, a legjobb határon túli tanuló Licker Nándor 94 ponttal a 32. helyen áll, továbbá oklevelet kaptak: Borsos Tamás 91 ponttal (39. hely) és Oláh Máttyás 87 ponttal (49. hely). A részletes eredmények megtekinthetők a www.elft.hu honlapon.

A szombat délutáni szabadidőt városnézéssel töltöttük, este pedig csillagászati előadáson vettünk részt, amikor is a Szaturnusz vizsgáltuk távcsővel.

Vasárnap az eredményhirdetést követően, mely a Polgármesteri Hivatal dísztermében zajlott, hazautaztunk.

Erdői Sándor
Miskolczi Károly Általános Iskola, Micske

Ötödik Erdélyi Csillagásztábor

2009. augusztus 25-30., Zeteváralja

(Hétvezér panzió és Camping: <http://hetvezer.ro>)

A táborat a Magyar Oktatási és Kulturális Minisztérium és Balassi Intézet támogatásával, valamint az Univerzum Csillagászati Egyesület (UCSE) segítségével kerül megszervezésre.

Jelentkezési határidő: 2009. augusztus 15.

A helyek száma korlátozott!

További részletek és információk a szende.barabas@gmail.com, e-mail címen, illetve a +40-740-645 859 telefonszámon kaphatók.

A tábor programfelelőse: Fejér Szende.

(folytatás a 3-ik oldalról)

“Ha Selmec hív”...

Pavol Balzanka Selmec polgármestere köszöntötte elsőként a tér első részét megtöltő magyar erdészeket, majd Dr. Fodor Tamás Sopron polgármestere, Prof. Ing. Ján Tucek CSc. a Zólyomi Egyetem rektora, Prof. Dr. Faragó Sándor a nyugat-magyarországi Egyetem rektora és végül Kiss László az Ipoly Erdő Zrt., a rendező házigazda vezérigazgatója következett. Ez után Dr. Pethő József az OEE elnöke, Haraszti Gyula és Tóth Gábor az Ipoly Erdő Zrt. vezérigazgató-helyettesei leplezték le a háromnyelvű táblát, melyet a 200 éves erdészeti felsőoktatás indulására, Henrich David Wilkens professzor emlékére állított a Vándorgyűlés. Az ünnepség a szlovák énekkar és magyar kantusok „Ballag már a vén diák...” énekével zárult.

A résztvevők buszokra szálltak és a délután kezdődő Ünnepi Ülési szakmai utakon vettek részt. A szakmai utak felölelték Selmec és környékének erdészeti nevezetességeit és kulturális értékeit. Mi a selmecbányai Kálváriához látogattunk el, a hegytetőről gyönyörű kilátás esett a régi egyetemi város nevezetességeire.

Az Ünnepi Ülés a Selmectől néhány kilométerre lévő szentantali Koháry-Coburg kastély kertjében felállított sátorban zajlott. A program szerint a kastély udvarára tervezett programot egy óriási zivatar miatt kellett a tartalék helyszínre átszervezni, ami zavartalanul sikerült is. A szépen berendezett sátorban frissítők és különböző étek fogadták a részben átázott, de leginkább éhes erdészeket. A baráti hangoskodást, a jó hangulatot az Ünnepi Ülés hivatalos programja szakította meg egy időre.

Az Ünnepi Ülést Marian Ciz, a szentantali múzeum igazgatója köszöntötte elsőnek, majd dr. Pethő József OEE elnök megnyitóját követte. Sorra köszöntötte a megjelent vendégeket, majd az erdészeti felsőoktatás 200 éve tükrében szövegezte mai feladatokról, az öt éves osztatlan képzés visszaállításáról. Mint kifejtette, a selmeci szellem kötelez bennünket a szakmai tudás gyarapítására, a tisztességes és becsületos magatartásra, a szociális érzékenységre, az erdészeti társadalom iránti szolidaritásra, a baráti együvé tartozásra.

Az Ünnepi Ülés legfelemelőbb pillanatai voltak amikor átadták az Egyesület kitüntetésait, melyet hosszú előkészítő munka és szavazások után a Küldöttközgyűlés adományozott a legkiválóbb tagtársaknak.

Eztán a Bányász Himnusz éneklésével zárult a hivatalos rész és kezdődhetett a kötetlen baráti találkozó és nótázás.

A Vándorgyűlés másnap a szakmai és kulturális programokkal folytatódott az Ipoly Erdő Zrt. területén és annak szervezésében. Mi Sztregovára látogattunk el, megtekintettük a Madách kastélyt, Szklabonyán a Mikszáth-emlékházat majd visszatérve Magyarországra Csesztvén, Madách Imre házassága első boldog éveinek helyszínén adóztunk a nagy író emlékének.

Orbók Ilona, az Erdészeti Szakosztály titkára

**Magyar nyelvű szakelőadások
2008-2009/II. félévben**

Az EMT magyar nyelvű szakelőadások egyetemi hallgatók részére elnevezésű programja keretében a 2008-2009-es tanév második szemeszterében az alábbi előadások hangzottak el:

Dr. Köllő Gábor (KME): *Hídszerkezetek a statika és az esztétika bűvkörében – I.* Helyszín: EMT székház előadóterme, (1989. december 21. út, 116. szám), időpont: 2009. március 16.

Dr. Köllő Gábor (KME): *Hídszerkezetek a statika és az esztétika bűvkörében – II.* Helyszín: EMT székház előadóterme, időpont: 2009. március 23.

Dr. Kausay Tibor: *Betonok összetevői és konzisztenciája*

Dr. Balázs L. György: *Időtől függő alakváltozások*

Dr. Arany Piroska: *Helyszíni roncsolásmentes vizsgálatok*
Az előadók a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Építőanyagok és Mérnökgeológia Tanszékének tagjai. Helyszín: EMT székház előadóterme, időpont: 2009. május 11.

Dr. Zaray Gyula (ELTE Budapest): *Uránérc feldolgozó üzem rekultivációjának környezetkémiai vonatkozásai.* Helyszín: BBTE – Kémia és Vegyészmérnöki Karának épülete, a 129-es terem (Arany János utca 11. szám), időpont: 2009. május 14.

Dr. Köllő Gábor (KME): *A világ legnagyobb hídszerkezetei*
Helyszín: EMT székház előadóterme, időpont: 2009. május 18.

Dr. Köllő Gábor (KME): *Hidak élettartama alatti balesetek*
Helyszín: EMT székház előadóterme, időpont: 2009. március 25.

Megjelent a Műszaki Szemle 46. száma

Historia Scientiarum VI.

tudománytörténeti különikiadás

Szőcs Huba László: *Gaal Sándor, a polihisztor*

Borbély Éva:

Számítógépek megjelenése a magyar gazdaságban

Dávid Lóránt: *Egy földtanász-polihisztor a XIX. századból:*
Kovács János (1816–1906)

Kása Zoltán:

A Ferenc József Tudományegyetem kezdete és vége

Oláh-Gál Róbert: *A Ferenc József Tudományegyetemen matematikából doktoráltak listája*

Szabó Péter Gábor: *A Ferenc József Tudományegyetem Szegeden, (1921-1940)*

Dvoráček Ágoston: *A fizika oktatása a Bethlen Kollégiumban a kezdetektől a XX. századig*

EMT TÁJÉKOZTATÓ

Szerkesztik: Horváth Erika, Pap Tünde
Pap Zsuzsa, Prokop Zoltán

Cím: Kolozsvár, 1989. december 21. sugárút
(Magyar u.) 116. sz.

Postacím: 400750 Cluj, O.P. 1, C.P. 140.

Tel./fax: 0264-590825; 0264-594042; 0744-783237

E-mail: emt@emt.ro

Honlap: <http://www.emt.ro>

Adószám: 5646615

Exp.

EMT
RO – 400750 Cluj
O.P. 1, C.P. 140